

Ingyenfűzet: „Mangalica vagy hussertés.”

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—00.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P Félévre 4 P
Negyedévre 2 P

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 46. szám.

Vasárnap, november 13.

Horthy Miklósné rádiószózata.

Horthy Miklósné, a Kormányzó Ur neje, november hó 5-én, szombaton este hét órakor a következő szótartot mondotta el a rádióban:

— Mint minden évben, úgy ezidén is, utnak indítottam gyűjtőiveimet, hogy a szünni nem akaró inség enyhítése érdekében keressék fel a megértő sziveket és emlékeztessék a társadalmat nyomorgó embertársaink szenvedéseire. Hogy ezidén még ezt az általam szokatlan módot is választottam gyűjtésem sikerének fokozására, tettem azon célból, hogy a társadalom szélesebb rétegeivel megismertessem nyomorenyhítő akcióim szükségességét, céljait

és ezáltal még intenzivebb adakozásra buzdítsam nemcsak a tehetősebb rétegeit a magyar közönségnek, de azokat az adakozókat is, akik csak fillérekkel járulhatnak hozzá gyűjtésem eredményéhez. Mert nem szabad restelleni a kis adományokat sem, ne gondolja senki, hogy filléreket nem érdemes elküldeni, hiszen ha csonka Magyarország nyolcmillió lakossága egyenként csak 10 fillért adna, ez már magában nyolcszázezer pengőt tenne ki. Tudom, sokan vannak, akiknek ez a tíz fillér is hiányzik, de hála Istennek nagy a száma azoknak, akik ennek ezerszeresével adóznak a nemes célra. Ezért arra kérem különösen a

A Független Kisgazdapárt szentesi szervezete, mely bizalmát fejezte ki a Gömbös-kormány iránt.

Középen Bálint József, a szervezet elnöke foglal helyet.

hölgytársadalmat, gyűjtsék össze a körükben kínálkozó hulló filléreket és juttassák el hozzám. Sokezer pengővel gyarapodnék ily módon gyűjtésem eredménye és sok százzal a segélyezették száma. Munkatársaim, a különböző karitatív egyesületek önzetlenül dolgozó hölgyei, annyi szakképzettséggel, hozzáértéssel és mindenekelőtt annyi szívvel, szeretettel végzik áldozatos munkájukat. Szinte hihetetlen, hogy szociális tevékenységük tapasztalatai folytán, néha milyen csekély összeggel tudnak egy családot megmenteni és az életheletőségüket, a jövőbe vetett bizalmukat helyreállítani.

— Akcióm keretében megvizsgálatlanul sohasem nyújtunk segítyt, minden esetben pontos környezettanulmányt végzünk; tekintettel, hogy a kérvényezők 80 százaléka a főváros által nyilvántartott szegény, ez nem képes nagyobb problémát. Azt sem tudják azok, akik soha mélyebben bele nem tekintettek a zajos, fényes, szórakozó nagyváros árnyékában meghúzódó nyomortanyák rémségeibe, a szemérmes szegények titkolt nyomorúságába, hogy *milyen hősiiesen, mennyi türelemmel, megadással tudnak ezek a sorstól üldözöttek szenvedni s milyen bizalommal várják sorsuk javulását, a segítséget.* De milyen fájdalom, milyen szomorú kétségbeesés, ha az embernek ilyenkor nincsen miből segíteni! A főváros nemcsak szép és határozó, de példátlanul megszervezett, áttekinthető, igazságos munkát folytat az inség leküzdésére és óriási áldozatok árán igyekszik a tengődési minimum megadására, de bármily áldozatába is kerüljön ez a fővárosnak, *ez még csak az éhhaláltól és a megfagyástól menti meg a szerencsétleneket.* Ezenfelül vannak még életszükségletek, amelyekről a hatóságok már nem képesek gondoskodni! *Elsősorban itt van a lakbér, hány családot tudtunk megmenteni a kilakoltatástól lakbérhátralékuk megfizetése által. Elzálogosított butorok, szükséges meleg ruhadarabok visszaváltásával, cipő és ruhaneműek kiosztásával, betegeknek juttatott pénzsegéllyel stb., stb.*

— Hosszu volna azt mind felsorolni; tájékozásul a továbbiakban adok egy kis összefoglaló kimutatást: mult évi gyűjtésem eredménye 531.000 pengő és majdnem hasonló értékű természetbeni adomány volt. Ebből pénzsegélyben részesült körülbelül 9000 család és 63 zárt intézmény, ruhasegélyben részesült 18.200, élelmiszersegélyben 24.900 család, azonkívül adtunk 13.000 egyének ingyen ebédet és kiosztottunk 64.000 családnak tüzelőanyagot. Segélyakciónak a vidéken a megyék és városok főispánjai útján elért eredményeit itt hosszas volna részletezni.

— Mint a mult évben, úgy ezidén is *vidéki akcióm megszervezésére a főispánokat kértem fel, akik úgy a gyűjtés, mint a segély kiosztását oly szívesek voltak vállalni.* És mindez történik egy fillér adminisztrációs költség nélkül, áldozatkész munkatársak segítségével! Hogy ezt a karitatív munkát folytathassuk, hogy ne kelljen üres kézzel szembenézni a téli inséggel, ezt kérem a magyar társadalomtól, ezt, a mielőbbi segítséget, pénzben, ruhában, cipőben, élelemben, tüzelőanyagban; ezt a megértést és szeretetet szenvedő embertársaink iránt. Én tudom és érzem, hogy akik eddig adtak, ezentul is fognak adni, de félek, az idén még több fog kelleni s ezért *kérem azokat a filléreket is, amelyek eddig nem jutottak el hozzám, talán csak azért nem, mert nem ismerték az utat.*

— Bizzunk és reméljük, hogy a Mindenható irgalma folytán jövőre enyhülni fog a nyomor, hogy belátható időn belül nem lesz többé szükség inségakcióra, lesz mindenkinek munkája és biztosítva szerény megélhetése!

— De, sajnos, ma még nem tartunk ott, ma még kérnem kell, mert tölem is kérnek és *én kérek a magyar társadalomtól azzal a bizalommal, amelyre a mult évek gyűjtéseinek nagy sikerei jogosítanak fel; jöjjenek, segítsenek, hogy mire beköszönt a fagyos tél, szenvedő felebarátaink iránti kötelességből és hazánk nyugalmanak érdekében megkezdhessük a segélyezést.*

Gömbös Gyula miniszterelnök Rómába utazott.

Gömbös Gyula miniszterelnök kedden, november 8-án Rómába utazott, ahonnan már hétfőn vissza is érkezik, tehát mindössze párnapos római tartózkodásról van szó. A miniszterelnök *barátsági látogatást* tesz az olasz miniszterelnöknél, amelynek Olaszországban is nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Az olasz sajtó rendkívüli jelentőséget tulajdonít Gömbös Gyula és Mussolini római találkozásának. A magyar miniszterelnököt útján elkísérte Apor báró, a magyar külügyminisztérium politikai osztályának főnöke, továbbá több magasrangú tisztviselő. Gömbös tábornok tiszteletére katonai díszszemlért rendeznek. A magyar miniszterelnököt római tartózkodása során a pápa is *kihallgatáson fogadja.* Gömbös Gyula hazafelé utaztában hódoló látogatást tesz az olasz királyi párnál a Piza melletti san rosoresi kastélyban.

Az új magyar-osztrák provizórium.

Az új magyar-osztrák provizórium megkötésére irányuló tárgyalások október hó 31-én befejeződtek. A megbeszélés eredményeként a kiküldött delegátusok *egy hónapra érvényes provizóriumban* állapodtak meg, amely nagyjában ugyanazokra az árucikkekre vonatkozik, mint az előbb megkötött provizórium. Az osztrák piac elsősorban mezőgazdaságunkat érdekli. A Magyar Mezőgazdasági Kiviteléi Intézet az új provizóriumban megállapított kiviteli kontingenseinkről a következő tájékoztatást adta: Élő szarvasmarha heti 150 darab, élő zsirsertés heti 1250 darab, élő hussertés heti 404 darab, leölt borju heti 200 darab, vágó ló (2—5 év közötti) összesen 200 darab, élő baromfi 7000 mm., tojás 750 mm., champignon 40 mm., vöröshagyma 4500 mm., fokhagyma 400 mm., bor és must 3000 hl., ponty 200 mm., egyéb hal 100 mm., örölt paprika 400 mm.

Országos ünnep keretében leplezik le Nagyatádi Szabó István szobrát.

A magyar nép egész egyetemének, a falu és város együttesének ünnepe lesz november hó 20-án, amikor Nagyatádi Szabó István szobrát avatják fel a földművelésügyi minisztérium palotája előtt. Ezen a nagy, országos népfelvonuláson az érc Nagyatádi Szabó István tartja seregszemléjét a kiscgazdák taborán, amely ennek az ünnepnek a keretében fogja leróni háláját a politikus iránt, aki negyedmillió házat adott a fedélnélküli magyaroknak és a földreform útján kétfélmillió holdat juttatott a kisemberek ezreinek. Az ünnepen Gömbös Gyula miniszterelnök fogja az ünnepi beszédet mondani. A másik ünnepi beszédet Bethlen István gróf volt miniszterelnök tartja, akinek Nagyatádi Szabó Istvánnal való történelmi jelentőségű kézfogását a szobor is megörökíti. Avatóbeszédet Mayer János ny. földművelésügyi miniszter, a Nagyatádi Szabó István Emlékbizottság elnöke mond, aki hűséges munkatársa volt Szabó Istvánnak, a záróbeszédet pedig Berki Gyula dr. országgyűlési képviselő mondja, aki a nagyatádi kerület jelenlegi országgyűlési képviselője és kezdettől fogva egyik legszemélyesebb híve és leglelkesebb harcosa volt Nagyatádi Szabó Istvánnak.

Maday Gyula országgyűlési képviselő, a Petőfi-Társaság tagja, erre az alkalomra irt költeményét fogja szavalni, majd az ország kiscgazdái nevében Lovász János edelényi kiscgazda beszél. Budapest székesfőváros nevében Sipőcz Jenő dr. polgármester veszi át a szobrot. Az ünnepség végén a küldöttségek megkoszorúzzák Nagyatádi Szabó István szobrát.

Lázár és Fabinyi miniszterek ünneplése Szentesen.

Lázár Andor dr. igazságügyminiszter és Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter november hó elsején Szentesre érkezett. Szentes város határában *Parlask* Béla dr. főispán és *Csergő* Károly allspán fogadta a minisztereket, a vármegyeházánál emelt diadalkapunál pedig ünnepies fogadtatás volt. Ezután a városháza nagytermében nagygyűlés volt, amelyen Lázár Andor igazságügyminiszter a többek között ezeket mondotta:

— Ugy érzem, hogy ez a nemzet megtalálta önmagát, megtalálta vezetőit s a vezetők megtalálták a nemzetet. A nemzet mai nagy vezetője, *Gömbös* Gyula miniszterelnök, meg tudta fogni a nemzet lelkét, meg tudta teremteni a harmóniát a vezető és a vezetettek között. Mi nem igérünk semmit az országnak, csak azt, hogy a beszűletes férfi minden törekvésével, egyéni létünknek tekintetbe vétele nélkül, lelkünk teljességét adjuk oda a nemzetnek. Nem másokat akarunk utánozni, de meg akarjuk valósítani azokat a terveket és gondolatokat, amelyek a mi lelkünkben élnek. A szeretet a legjobb tanácsadó a világon, a szeretet az a gyógyörök, nagy érzés, amely mindig megmegtartja a helyes utat és higgyék el, ha minden eselekedetünkben a szeretet szózatára hallgatunk, meg nem tántorodunk soha, hanem minden eselekedetünkben előre megyünk fölfelé. A kormánynak az a célja, hogy kivirítsa a mezők virágját, hogy felvidítsa a gazdasági életet, hogy betörölje a szenvedők könnyeit és mosolyt varázsoljon a lakadók arcára, mert mosoly arccal, vidám szívvel még csatába is lehet menni: csak a mosolygó arc és vidám szív az, amely bizik a győzelemben.

Hosszantartó, lelkes éljenzéssel fogadta a hallgatóság az igazságügyminiszter beszédét, majd Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter állott fel szólásra:

— A mai nagy gazdasági programunknak alapvető célja — mondotta többek közt — az öncélú nemzeti állam megteremtése. A kormány nemzeti munkatervre azokat a nagy célokat foglalja magában, amelyek felé ennek a nemzetnek törekednie kell. Egyetértésre van szükség a gazdasági életben is. Tragikus az, hogy a nagyipar, amelynek árpolitikája oly nagy elbánszert váltott ki különösen a mezőgazdaság körében, maga is a lét és nemlét szélére került, mert hiszen a magas árak miatt elvesztette részben azt a talajt, melyből fogyasztóit veszi, a mezőgazdasági népességet, amely maga is támogatásra szorul. Kér-

dem viszont, megengedhető-e az olyan demagógia, hogy *iparra nincs szükségünk?* Olyan országban, ahol egy négyzetkilométeren kilencvennégy ember lakik, *semmilyen mezőgazdasági termelés, még a legnagyobb bőségben idejében sem tudná eltartani az embereket.*

— Tiszta bort fogok tölteni mindig a pohárba. Meg kell lenni az erkölcsi bátorságnak ahhoz, hogy szembeálljunk közgazdasági babonákkal és felvilágosítsuk a népet arról, hogy mi az, amit meg lehet s mi az, amit nem lehet megcsinálni; azt viszont, amit meg lehet, azonnal meg is fogjuk csinálni! Engedjék meg, hogy szerénytelen legyek és konkrét példára hivatkozzam. *Feloszlattam a szénkőértelt.* Az elkövetkező héten egy másik kartel feloszlására fog sor kerülni. Termelési politikánk az a vezető gondolata, hogy *minél olcsóbbá és eredményesebbé tegyük a termelést.* Ujjászervezzük az árelemző bizottságot, a lemondott kartelbizottságot és az árkérdés tekintetében is a gazdasági élet pulzusán kívánjuk tartani kezünket, mert az az álláspontunk, hogy *befolyást kell gyakorolni az árak egészséges alakulására.* A munkanélküliség leküzdését és a kubikosok megsegítését előzta az az intézkedésem, amellyel elrendeltem a *Budapest—Kecskemét* utszakasznak még a tél folyamán való kiépítését. Tudom, hogy nagyon nehéz helyzetben van a kisiparosság és ezért fokozott gondossággal kívánom előmozdítani érdekeiket. A kormányt minden intézkedésében a *nemzeti öncélú újjáépítés gondolata* vezeti.

Megújuló lelkes éljenzéssel fogadta a hallgatóság a kereskedelemügyi miniszter egyes kijelentéseit, beszéde végén pedig meleg ünneplésben részesítette őt. *Krüger* Aladár dr. mondott ezután lelkeshangú beszédet s ezzel a gyűlés véget ért. Lázár Andor dr. igazságügyminiszter a városházáról átment a vármegyeházára, amelynek nagytermében tisztelgő küldöttségeket fogadott. Ezeknek sorában megjelent az igazságügyminiszter előtt a szentesi független kisgazdapárt küldöttsége is *Bálint József* elnök vezetésével s a kormány iránti bizalmáról biztosította az igazságügyminisztert, majd a kubikosok száztáru küldöttsége vonult fel, *Takács József* vezetésével s a volt szervezett kubikosmunkások nevében azok teljes bizalmáról biztosította a kormányt. Délután 2 óraker közébed volt a Petőfi-szálló színháztermében.

A sertésvész pusztítása.

Sertésnyésztéssel foglalkozó gazdáink sokáig nagyon szomoruan fognak visszaemlékezni az 1932-ik esztendőre. Emlékeztetésre fogja tenni rájuk nézve ezt az esztendő a *sertéspestis* (sertésvész), ami óriási pusztításokat vitt véghez ez év folyamán, úgy, hogy vannak egyes vidékek és községek, ahol 80—100 százalékos volt a gazdák vesztesége s nemcsak hogy maguk való sertésük nem maradt, de még a hizónkvalókat is készpénzben lesznek kénytelenek a gazdák beszerezni. Így többek között például egyik csongrádvármegyei földbirtokosnak 780 darabból 700 darab sertése, egy másik, hódmezővásárhelyi földbirtokosnak pedig egész sertésállománya, ami 153 darabból állott, pusztult el sertéspestisben.

Annál érthetlenebb és csodálatosabb ez a szomorú jelenség, mert az állatorvosi tudomány művelőinek általános véleménye és gyakorlati tapasztalata szerint az úgynevezett *szimultán-, vagyis kettős védőoltásokkal*, ha azokat kellő időben és az előírt rendszabályok figyelembevételével alkalmazzák, csaknem száz százalékgig meg lehet oltalmazni a sertéseket az elhullás veszélyétől.

Ha kutatjuk e sajátságos s nemzetgazdasági szempontból rendkívül szomorú jelenségnek az okait, könnyen rájövünk, hogy egyik legfőbb oka ennek a védőoltáshoz *szükséges szérumnak a drágasága.* Hogy ez így van, ennek a bizonyítására szó szerint idézzük egy állatorvos leveléből a következőket:

„Az Alföld sertésállományát a teljes kipusztulás veszélye fenyegeti. Hogy az Alföldön milyen mérvű sertéspestisjárvány dühög, arra nézve csak az én községemet említem meg. Területe 15.000 katasztrális hold (ebből 10.000 hold nagybirtok egy tagban), 5700 lakossal. Nagyon szerény becslés szerint a kár, amit idáig községünkben a sertéspestis okozott, *legalább 150.000 pengőre rug.* Mindez egyetlen községben, milyen ósszegre rughat tehát az egész ország vesztesége? Elszomorító, hogy ez megtörténhetik, amikor ugyszólván 100 százalékgig biztos szer van a kezünkben a szimultán-oltás formájában. Azonban ne csodálkozzunk ezen, amidőn a szérum ára oly magas, hogy 6 darab sertés beoltásához szükséges szérumért egy sertést kell odaadni. Nagy csapás itt, az Alföldön a rossz termés, de szociális oldalát nézve a dolognak, még súlyosabb csapás, amit a sertésjárvány okozott, hiszen a legszegényebb embereknek egyetlen kis malackáját sem kímélte meg a vész, sőt ezeket még inkább elvitte, mert nem tudták megfizetni a szérumért az uszoraárakat.”

Így szól az állatorvos levele. De hasonló jelentéseket máshonnan is, sajnos tömegével kapunk. Az általános vélemény az, hogy a gazdák felismerve a védőoltásban rejlő segítséget, még jelenlegi súlyos anyagi helyzetükben is szívesen alkalmazzák azt, ha nem járna hátrázott ráfizetés.

Ezek után önként merül fel a kérdés, vajjon miért nem parkodik elsősorban maga a földművelésügyi kormány ga-

Mohácsi sokác leányok és menyecsék.

tat vetni ennek a bajnak, amikor rövid hetek leforgása alatt súlyos milliókra menő nemzeti vagyon megy veszendőbe és a statisztikai adatok szerint Csonkamagyarországon évente átlag mintegy 60—80.000 darab sertés pusztul el csupán pestisben, ami — mintegy — 4—5 millió pengő kárt jelent. *A folyó évben azonban az a kár, mi a gazdák közönségét e révén sújtotta, hozzávetőleges számmal 30—35 millió pengőre tehető.*

Hogy pedig maga a földművelésügyi kormány is tudatában van a sertéspestis okozta károsodás nagy horderejének, ezt bizonyítja a minisztériumnak *folyó évi augusztus hó 16-án kelt rendelete*, amely szerint a szimultán-oltások alkalmazásának propagálására hívja fel a miniszter a közigazgatási hatóságok figyelmét, ellenben semmit nem tesz abban az irányban, hogy az oltásokhoz szükséges szérum oly áron kerüljön forgalomba, hogy a sertéstenyésztő gazdák azt meg tudják fizetni.

A miniszter viszont ezzel szemben a gazdák nemtörődömségét és tájékozatlanságát okolja a sertéspestis nagymérvű terjedéséért, ez azonban legfeljebb csak abban az értelemben állja meg a helyét, hogy egyes községekben a gazdák (természetesen főleg a kisgazdák) még mindig nem alkalmazkodnak azokhoz a járványos állatbetegségek terjedését gátló rendszabályokhoz, amiknek szigorubb alkalmazása feltétlenül szükséges volna. Ilyenféle kilengések többek között, hogy kivált faluhelyen és a tanyák birodalmában a gazdák az elhullott döggöket *ahelyett, hogy elégetnék, vagy olyan mélyen elásnák, hogy azt se a kutyák, se a cigányok ki ne kaparhatnák, a vizes árkokba vagy esetleg a putukokba és folyóvizekbe dobálják és így a rothadó hulladék a betegségek bacillusainak terjedését meggyémértékben előmozdítják.* E téren tehát mindegyestül még sok tennivaló volna.

Tagadhatatlan azonban, hogy a járványos betegségek elleni védőoltások hasznos voltáról már a kisgazdák is meg vannak győződve és annak az alkalmazásától nem is idegenkednének, ha az nem járna ráfizetéssel.

Az egyedüli haladás, ami e téren észlelhető, az, hogy egyes törvényhatóságok területén a közigazgatási hatóságok az *ebadó-alap terhére engedélyezték a kisgazdák körében a sertéspestis elleni szimultán-oltások alkalmazását* s ezt az illető helyeken a kisgazdák minden különösebb rábeszélés nélkül igénybe is vették.

Sajnos azonban, ezek csak szörványos esetek és csak a sertésállomány elenyésző kis részének a megmentését teszi lehetővé, a nagy tömeg pusztulása ellenben vígan folyik tovább és a gazdák tehetetlenül nézik sertésállományuk pusztulását.

Csak azt nem tudjuk megérteni, hogy *miért kell az ojtóanyagtermelő intézeteknek olyan tulzott nagy haszonra dolgozniok és hogyan van az, hogy a sertéspestis elleni*

szérum, lehet mondani egész Európában, *sehol sem olyan drága, mint éppen Magyarországon*, e kimondottan agrár államban, ahol ugyyszólván minden a mezőgazdálkodáson és a gazdák jólétén fordul meg?

Az is érthetetlen előttünk, hogy miért nem lehet ezt a szérumot az *Állami Ojtóanyagtermelő Intézetben* előállítani, amely azt, még ha az előállításí áron hozná is forgalomba, így is mindenesetre jóval olcsóbban adhatná a gazdáknak, mint a nyereszkesedésre alapított magánvállalatok?

Végeredményében ilyen esetben, amidőn egy-egy esztendőben 70—80 millió magyar pengőre rugó nemzeti vagyon pusztulásáról van szó, a magyar kormánynak még az esetben sem volna szabad visszariadnia a legradikálisabb ellenszerek alkalmazásától, ha arra az állam esetleg pár-százezer pengőt ráfizetne, mert tagadhatatlan, hogy az elpusztult sertésállomány végeredményben nemzeti vagyon, aminek elpusztulásával nemcsak a közvetlenül érdekelt gazdák közönség, hanem maga az ország is szegényebb lett.

Örömmel kell megállapítanunk, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök munkaprogrammjában az állati járványos betegségek elleni védekezésnek minél hatályosabb keresztülvitele is benne foglaltatik.

(„Magyar Róna“, Kecskemét.)

Mennyi buza termett ezidén a nagyvilágon?

A Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet most tette közzé a világ buzamérlegét, mely szerint az 1932. évi világbuzatermés valamivel meghaladja a mult évit, de lényegesen jobb az 5 éves átlagnál. Ebben nem foglaltatik benne a Szovjet-Unió termése, melyről hiányoznak részletes adatok, de az eddigiek szerint is megállapítható, hogy buzatermése sokkal kisebb a multévinnél. Az import-államok idei termése messze felülmúlja az elmult évek bármelyikét. Az exportországok buzatermése, dacára a kb. 1 millió hektáros területemelkedésnek, igen gyengén sikerült a különféle elemi károk folytán, míg az importállamokban a kedvező időjárás és a nagyobb bevetett terület folytán javultak jelentősen az idei terméseredmények. A kampány elején rendelkezésre álló készlet, dacára a jelentős áthozatnak a mult évről, 20 millió mázsával alatta maradt az 1931. évinek, az exportállamok gyenge termése következtében. A kampány elején mutatkozó készlet 350 millió mázsa, melyből 154 millió mázsa előző évi termési, 196 millió mázsa az új termésből áll rendelkezésre. Az importállamok idei szükséglete lényegesen kevesebb, mint az előző évben. Az európai szükséglet 43 millió métermázsával tehető kevesebbre a mult évinél, a jobb termés, továbbá a nemzetközi kereskedelem különböző nehézségei folytán. Az Európán kívüli országok szükségletcsökkenése legalább 5 millió mázsára tehető, vagyis a világ buzaimport-szükséglete 170 millió mázsa, vagyis 48 millióval kisebb a mult évinél. Eszerint tehát a most folyó kampány végén a maradék 180 millió mázsát tett, vagyis az idei termésfelesleg kilenctized részét, akkor is, ha az északamerikai szokásos kb. 17 millió mázsás tartalékkészletet nem számítjuk.

Meghülesnél, náthalásznál, mandulalobnál, torokgyulladásnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz rendes gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvostanárok véleménye szerint a Ferenc József víz hatása gyors, kellemes és megbízható. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

 Egy íveg „IGMÁNDI”
 mindig otthon legyen.
 Hogy, ha szükség van rá,
 gyorsan segíthessen!
 Az Igmándi utá-
 lálat minden-
 képpen a falu-
 lakosoknál is
 meg kell ismerni.

Hasznos tudni,

hogy a derűs hangulat, a jó közérzés min-
dig a gyomor és belek kifogástalan mű-
ködésétől függ

**Szorulásban szenvedőknél,
emésztési hiányoknál pedig
Schmidthauer természetorvos**

Igmándi

**keserűvize válik be-
legjobb**

Ötven év alatt nem volt annyi végrehajtás, mint most.

Egyik vidéki gazdaszervezet vezetője írja nekünk a következő sorokat:

„Az adományozott könyvtárat, melyet más helyiség híján a *korcsmában* helyeztünk el, minden hiány nélkül vissza fogjuk adni. Nagy szomorúsággal vagyunk telve, ez a nagy baj a falvakon és *kinek van akkor kedve, bármilyen jó könyv legyen is az, olvasgatni.* Bizony senkinek sem. A falvak tele vannak szomorúsággal és panasszal, csak az a baj, hogy panaszkodhatunk, sirhatunk, de azért nem segít rajtunk senki. Mi, kisgazdák, a *Titanic* sorsára jutunk, már véskiáltások hangzanak, hogy elveszünk. A múlt héten találkoztam a végrehajtóval a szomszédközségben, aki előző napon nálunk volt zálogolni, *harmincöt kisgazdánál.* Én azt mondtam neki, hogy beszéltem az ügyvédrel, aki azt közölte, hogy még nem muszáj végrehajtani nálam, még várnak egy bizonyos ideig. A végrehajtó erre azt felelte, *örül neki, hogy nem kell újra kiszállni, mert ugyis annyi a dolga, hogy nem bírja. Pedig saját autója van és mégsem bír a dolgával egy járásban.* Gondolkodjunk egy kicsit efelett. Ezelőtt öt évvel visszamenőleg ötven évig, *ötven év alatt nem járt annyit a végrehajtó a kisgazdáknál, mint most az idejében.* Azelőtt nem kellett autó a végrehajtónak, két vak bivallyal beszerezhetette volna három vármegeye kisgazdájánál lévő végrehajtását. *De hát végrehajtóval nem lehet a kisgazdáknak jobb jövőt hordani.*“

Eddig szól a levél. Így látja az egyszerű gazdaember a helyzetet. Sokat tanulhatunk belőle. Megérthetjük, hogy a nyomorúság, a sok baj ránehezedik a falusi lelkekre, kipusztít belőle minden iránt való fogékonyságot és érdeklődést. Annyira el van foglalva a betevő falatért való küzdelemmel, hogy csak a *mát* látja, a *hobnap* egyáltalán nem érdekli. Ez pedig végzetes veszedelmet rejt magában. A gazdasági válság lassan lelkiválságot idéz fel, amely egyre jobban és jobban felkavarja a hangulatot. Ebben a légkörben a demagógia fáklyájával járnak felelőtlen elemek az országot és igyekeznek a lelkekben forrongó válságos állapotot lángra lobbantani, hogy a pusztító tűzvészben egyéni önző céljaikat megvalósíthassák. Hogy ekközben azután magyar emberek, családok ezrei és száz ezrei pusztulnak el, hogy a csonkaország létét veszélyeztetik, mindez az ő lelkiismeretüket egy pillanatra sem háborgatja.

Ennek azonban nem szabad megtörténnie. Nem pusztító lángra, hanem felvilágosításra, a lelkek megnyugtására és megerősítésére van szükség. Lássák és érezzék a falu lakói, hogy segélykiáltásaik nem hangzanak el hiába, hogy igenis törődnek velük. Tudják és ismerjék meg azokat a nehézségeket, mellyel az ország vezetőinek meg kell küzdeniök. Hitet, reményt kell önteni a lelkeik eltompult falusiakba, hogy tudjanak bizni egy szebb és jobb jövőben. Össze kell fogni erre a munkára minden

szervezetnek és minden embernek, aki a faluval és annak népével foglalkozik. Minden eszközzel meg kell akasztani a felelőtlen, romboló munkát, mely csak nagyobb szenvedést és újabb megpróbáltatást hozna rájuk. Akkor nem fog megtörténni, hogy *egy százhusz kötetes könyvtárat azért kell a faluból elvinni, mert nem akad a gazdák között, aki olvassa azokat és saját hasznára fordítsa az olvasottakat.* (W. B.)

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A német birodalmi gyűlési választások — második ebben az esztendőben — november hó 6-án, vasárnap zajlottak le, közlekedési sztrájk közepette. A választások eredménye most sem hozott döntést abban, hogy kié legyen a hatalom a német birodalmi gyűlésen, mert egyetlen párt sem tudott abszolút többségre szert tenni. A nemzeti szocialista (Hitler) párt tért vesztett, hasonlóan a nemzetközi szociáldemokrata párt is, nyereségre tett szert ellenben a német nemzeti párt és kommunisták pártja. A végleges eredmény szerint az 582 mandátum a következőképpen oszlik meg: Hitlerpárt 195 mandátum (legutóbb 230 mandátuma volt), szociáldemokraták 121 (133), kommunisták 100 (89), centrum 70 (75), német nemzeti párt 51 (37), bajor néppárt 19 (22). A még fennmaradó 45 mandátum kilenc kis párt között oszlik meg. A birodalmi gyűlés legnagyobb pártja tehát továbbra is a Hitler-párt maradt.

Ki lesz Amerika ura?

Balról: Roosevelt kormányzó, jobbról: Hoover, a mostani elnök. Az elnökválasztó választókat november hó 8-án választották meg.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Gömbös Gyula miniszterelnök november hó 8-án, kedden este Rómába utazott és udvariassági látogatást tesz Mussolini olasz miniszterelnöknel.

Nagy Emil nyugalmazott igazságügyminiszter, aki pártkonkviszi ellenzéki helyet foglalt el a képviselőházban, Gömbös Gyula miniszterelnök felszólítására belépett a Nemzeti Egység Pártjába.

A független kisgazdapárt legutóbbi értekezletén a parlamenti csoport elnökévé Eckhardt Tibort választotta meg. Farkas Tibor, Gaal Gaszton leghívebb politikai barátja, bejelentette kilépését a pártból, mert nem értett egyet a parlamenti csoport elnökének megválasztásával.

Károlyi Gyula gróf volt miniszterelnök levélben bejelentette Széchenyi Viktor grófnak, Székesfehérvár főispánjának, hogy lemond a mandátumáról, mert nincs szándéka a politikai életben résztvenni. A kerület választóközönsége Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszternek ajánlotta fel a jelöltséget.

A Nemzeti Egység Pártja küldöttsége november hó 2-án, Halottak-napján felkereste a Kerepesi-uti temetőben Kossuth Lajos és Rubinek Gyula sírját és koszorút helyezett el.

A kormány tagjai november hó 3-án minisztertanácsra gyűltek össze, amelyen elhatározták a rozs kiviteli tilalmára vonatkozó rendelet megszüntetését. Ezután megállapították a jövő évi költségvetés összeállításánál az egyes minisztériumok által követendő irányelveket és ezzel kapcsolatban foglalkoztak az államigazgatás racionalizálásának egyes kérdéseivel. A minisztertanács ezután tárgyalta a borfogyasztási adó csökkentésére, valamint a vámörölmalmokkal kapcsolatos egyes rendelkezésekre vonatkozó rendeletek szövegét.

Jobb buzaárakat!

A magyar gazdák az idei 15.9 millió métermázsás buzatermés mellett csak éppen hogy fedezni tudják az ország belsejüket és legfeljebb pár százezer métermázsát juttatni a kintinó jó minőségekből külföldre. Valóban érthetetlen tehát, hogy a mai 7 pengő 35 filléres buzavám mellett miért nem tudják a gazdák buzavámjainkat érvényesíteni. Hiszen csak körül kell tekinteni a buzaárakat külföldi frontján, akkor láthatjuk, hogy minden állam arra törekszik, legyen az kiviteli vagy behozatali állam, hogy buzavámjait a termelők érdekében lehetőleg érvényesítse. A szomszéd Ujvidéken (Jugoszlávia) 15 pengő 50 fillér a buza ára, Pozsonyban (Csehszlovákia) 27 pengő 3 fillér, Bécsben 29 pengő 60 fillér, Milánóban 33 pengő 93 fillér egy métermázsás buzának az ára. Buenos Ayresben az argentiniai buza 13 pengő 50 fillér és 14 pengő 14 fillér körül mozog a buza ára és ugyanakkor Rotterdamban (Hollandia) ugyanez a buza 9 pengő 89 fillértől 10 pengő között váltakozik. Mint ebből látjuk, a felesleget, amelyet a belső fogyasztás felhasználni nem tud, alacsonyabb dömping-áron juttatják a külföldi piacoknak.

Minthogy a szegény embernek kenyere a kukoricakenyér is, eszerint, ha az idei jó kukoricatermés mellett fokozni akarjuk a belföldi keresletet a buza iránt, meg kell engedni a buza- és rozskivitel mindaddig, míg a kínálat és nyomása annyira csökken, hogy a védővámok legalább is-nagyobb részben érvényesülhessenek.

Lehetetlen tovább tenni azt, hogy 2 pengő 80 filléres csövestengeri árakat, 4 pengős rozsz- és 7—8 pengős buzaárakat találjunk vidékenként akkor, amidőn csak éppen annyi a termésünk, hogy a belföldi szükségletre elég.

A gazdáknak tehát a jobb termény- és buzaárak érdekében legalább eszményileg tömörülniök kell és pedig olyképpen, hogy országosan lehetőleg 12 pengőn alul ne adják a búzát és 10 pengőn alul a rozszot. Ennek meg lenne az a jó hatása, hogy megszüntetné a felesleges olcsó és a piacot nyomó kínálatot. Először természetesen a jobbminőségű búzák fognak exportcélokra elkelní, azután — amennyiben a gazdák tartják a 12 pengős árminimumot a búzánál és a 10 pengős árminimumot a rozsnál — ehhez képest fokozatosan a gyengébb hektolitersúlyú búzáknál is megindul a kereslet és az árnívó szépen fog haladni arra a pontra, amelynél már a buza és rozsz termelése ki fog fizetődni.

Sürgős kormányintézkedésnek kell történnie egy pár százezer métermázsás buza, rozsz és örlemény kivitelének szabaddá tételére, valutabeszolgáltatási kötelezettség nélkül és ha az árak javulnak, a gazda is jobban eleget fog tehetni kötelezettségének úgy az állammal, mint a magános hitelezőkkel szemben.

Mert teljesen lehetetlen az, hogy ma, midőn egy-két kötés buza és rozsz cserélté a budapesti tőzsdén és amikor ilyen rozsz termésünk van, akkor a buzaárak ne fölfelé, hanem a spekuláció érdekében lefelé menő irányzatot mutassanak.

A szövetkezeti értékesítés látható eredményei.

Szerény kezdet, nap-nap után nagyobbodó eredmények: ez jellemezte a magyar agrárszövetkezeti mozgalmat megindulása óta. Most, hogy a szövetkezeti központok a Hangya kezdeményezésére, fokozottabb erővel láttak hozzá a mezőgazdasági termelés és értékesítés szövetkezeti alapon való átszervezéséhez, csakis alapszabályszerű feladataik egyikét akarják teljes mértékben betölteni, ámde sajnos, a nyomasztó gazdasági válság felette kedvezőtlen idején.

A súlyos körülmények ellenére azonban a munka mégis előrehalad s már is számottevő eredményei vannak. A sűrűn tartott propaganda gyűléseken sikerült a szövetkezeti szellemet életre ébreszteni és a cselekvő munka szolgálatába állítani. Átalakult lassankint mezőgazdasági termelésünk is oly módon, hogy ma már a földművelő nép túlnyomó többségét alkotó kis- és törpebirtokosok áttérnek a minőségi termelésre. Hogy a látható eredményekről beszéljünk, felemlítjük, hogy az év első felében 194 vagon védjegyzett tojás indult utnak, amelyet a falusi Hangyák gyűjtöttek össze s amit begyűjtés után a Háztartás központi telephelyen osztályoznak és védjegyeznek. 52 vagon ebből külföldre, 52 pedig a belföldi nagyobb piacokra jutott el és a Hungaria Hangya jelzésű tojás egyike a legbecsültebb cikkeknek Ausztria, Németország, Anglia, stb. piacain. Ugyanezt mondhatjuk a telet baromfiról is. Rövid idő múlva megkezdte a Hangya a gőzölt, tisztított és osztályozott baromfított értékesítést is, a belföldi máris folyik, látható sikerrel.

A nyomasztó pénzügyi helyzet a lépésről-lépésre való haladásra kényszerít bennünket, pedig a biztató eredmények gyorsabb haladást is megokolták tennének. Mult évben a korai és a nyári vetemények, gyümölcsfélék bel- és külföldi értékesítése terén is szép eredményeket értünk el. A Hangya védjegyjű csemegezőlöt már külföldön is ismerik. Az idén rákerült a sor a dinnyére, kajszin- és őszibarackra, korai zöldség- és fűszernövényekre s később a télálló mezőgazdasági terményekre. Az előbbieknél utját már sikerült kiegyengetni, a termelőket a helyi szövetkezetek már tömörítették, a külföldi piacok is jórészt biztosítva vannak.

Szociális, de gazdasági szempontból még jelentősebb kezdeményezés volt a Hangya részéről a magyar, főleg a balatoni fürdők és üdülőhelyek élelmezési kérdésének a megoldása. Már a mult évben is ért el sikereket a Hangya e téren is, amelyek az idén fokozódtak.

Hány ilyen terület van még itt belül az országban, de még inkább kint külföldön, amit a célutatos szövetkezeti munka a jövedelmező mezőgazdasági termelés és értékesítésünk körébe beletudna vonni?

Sok, igen sok, de hogy ezt a célt elérhessük, úgy alul, mint

felül meg kell ismerni és értékelni kell a szövetségi munka alkotó erejét. A kormánynak csakis úgy lehet alátámasztania hatékonyan a magángazdaságot, istápolnia a tengődő mezőgazdaságot, lábra állítani az ipart, fejleszteni a kereskedelmet, ha a szövetségi központoknak rendelkezésére bocsátja azokat az anyagi eszközöket, amelyek ennek a biztató kilátással megindult mozgalomnak kifejlesztéséhez elkerülhetetlenül szükségesek. Egyszerű kölcsönről hitelakcióról van szó, ami kamatos kamattal fog rövid idő múlva visszatérni. A földmivelő nép emelkedő jóléte gyarapítja a közhiteherviselő képességet és fizetőképességet. Ez a tanulsága a szövetségi termelési és értékesítési mozgalom eddig elért eredményeinek. (Cs. 0.)

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Jövő évi március végén lesz a mezőgazdasági kiállítás és vásár.

Az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottsága november hó 4-én Jeszenszky Pál elnöklésével ülést tartott, amelyen Konkoly-Thege Sándor dr. beszámolt a jövő évi kiállítás megtartása céljából tett előkészületekről. Az érdekelt állatnyesztők határozott óhajához képest, a bizottság elhatározta, hogy a kiállítást a jövő évben is megrendezi és ennek időpontját 1933 március 23—27. napjaiban állapította meg. Ezután elhatározták, hogy a kereskedelemügyi minisztertől kérik a kiállítás alkalmával engedélyezett vasuti szállítási kedvezmény növelését és saját hatáskörében máris mérsékelte a kiállítási költségeket.

Traktorkezelői tanfolyam Miskolcon.

Az elmúlt években Miskolcon megrendezett mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyam eredményeinek hatásaképpen újból érdeklődéssel fordulnak ismételtén a miskolci mezőgazdasági kamarához egy ilyen traktortanfolyam megrendezése iránt. Az érdeklődésre tekintettel a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara elhatározta, hogy kellő számu jelentkezés esetén december 1-ii kezdettel újból megrendezi Miskolcon a 3 hétig tartó traktorkezelői tanfolyamot. A tanítási idő a tanfolyamon, 20 tanítási napon reggel 8-tól délután 6-ig tart. Tandij és beiratási díj összesen 15 pengő. Szállásról és ellátásról a tanulók maguk gondoskodnak. Mintán a tanfolyam csak elegendő jelentkezés esetén lesz megtartva, ajánlatos, hogy az érdekeltek mielőbb jelentkezzenek személyesen vagy levélben a kamaránál Miskolcon, Horthy Miklós-tér 16. szám.

A kaposvári mezőgazdasági kamara közgyűlése.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara őszi rendes közgyűlésén Benyovszky Móríc gróf elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg Gaál Gasztonról, majd rámutatott arra, hogy nagy célokat felölelő, összefogó programot kell feladatul kitűzni, hogy hathatósabb szava legyen a földművelésügyi kormányzatnak a gazdaérdekek védelmében, a kartelek, kereskedelmi szerződés tekintetében ne a gazdatársadalom megkérdőjelezése nélkül döntsenek. Annak a reményének adott kifejezést, hogy az új kormány nagy célkitűzésekkel indul programja megvalósítására. Jankovich Bésán József gróf rámutatott arra, hogy az ország gazdasági irányítását főleg az Alföld szempontjából intézték s közös mozgalmat indítványozott a helytelen agrárpolitika ellen. Utalt arra a kontrasztra, hogy a bolettával ösztönzik a gazdaközöniséget a buzatermelésre, másképp pedig a buzatermelés csökkentését hirdetik. Rámutatott arra a visszásságra, hogy míg Ausztria az általunk exportált 5—6 pengős búzával hízaltta jószágait, mi 18 pengős, részben importált tengerivel hízaltunk. Statisztikai adatokkal igazolta, hogy az állatexportnak sokkal nagyobb jelentősége van, mint a gabonaexportnak, miért is nagyobb kvantumot követel az állatexportnak. Szűcs József esperesplébános nagy elismeréssel szolt a kamara eddigi szövetségi propagandájáról, Nyáray Andor a tejszövetségi hálózat kiépítése ügyében terjesztett elő indítványt.

Különös háziállat.

Egy amerikai állatszeldítő napj sétáját egy leopárd-kölyök és egy kutya társaságában teszi meg.

Kállay földművelésügyi miniszter nyitotta meg a gyümölcs- és krizantémumkiállítást.

Kállay Miklós földművelésügyi miniszter ünnepélyes külsőségek között nyitotta meg az elmúlt héten az Országos Magyar Kertészeti Egyesület és az Országos Pomológiai Bizottság által rendezett krizantémum- és gyümölcskiállítást a fővárosi Iparművészeti Múzeumban. A földszinten gyűjtötték össze a székesfővárosi kertészet, a Kertészkező Iskola Tanintézet és más magánkertészek legjobb virágterméséből kiválogatott viráganyagot, melyet a rendezőség művészi elrendezésben csoportosított. A krizantémumok minden válfaja képviselve van a kiállításon, a gyermekfejlesztésű pompás példányoktól egészen az apróvirágú fajtáig. Az emeleten állították ki az ország gyümölcsterméseinek színe-javát, Kecskemét, Nagykőrös, Békés, Zalaszentgrót, a Tisza-köz gyümölcstermesztő vidéke óriás almákat, 86 dekagrammos körtéket küldött a budapesti kiállításra, hogy ily módon dokumentálja a magyar gyümölcstermesztés sikerét. Az őszi gyümölcsök mellett hűtőházi konzerválással frissen megőrzött nyári barackok, szilvák és egyéb korai gyümölcsök láthatók a pompásfajú gyümölcstermények között. A miniszter és kísérete hosszan időzött a kiállításon és távozában a legnagyobb elismeréssel adózott a rendezőség munkájának.

18.000 külföldi cserkész érkezik a gödöllői világtáborozásra.

Az 1933. évi idegenforgalom legnagyobb eseménye kétségtelenül a gödöllői világtáborozás lesz. Az angol birodalom cserkészei 2500-ról 4000-ra emelték fel a világtáborozáson résztvevő cserkészek számát. A lengyelek is lényegesen nagyobb számmal jönnek, mint ahogy eredetileg tervezték, mert első értesítésük óta újabb csoportokat jelentettek be. Mintegy négyezren jönnek közülük Gödöllőre. Ausztria két szövetsége ezer cserkészt küld. Svédország ötszázat, Jugoszlávia háromszázat, Finnország kétszázat, Bulgária százötvenet, Hollandia százat, Görögország százat, Luxemburg ötvenet, Japán huszat, Észtország tizenötöt, Sziam ötöt, Szíria ötvenet, Svájc négyezszázat, Amerika, Dánia, Portugália, Franciaország, Németország, Izland, az emigráns orosz cserkészek, Románia, Spanyolország és több más állam szintén jelentkezett, anélkül, hogy a résztvevő cserkészek végleges számát megadta volna. Összesen tizenöt ezer-tizenhatszáz külföldi cserkésze a magyarországi cserkész-világtáborozáson feltétlenül számítani lehet.

Nem fáj?

*Nem fáj az, hogy ősszel lehull minden rózsá
S a dalos ajkakon elcsmul a nóta.*

*Hogy az örök után eljönnek az évek
S kik régen szerettek, nem szeretnek téged.*

*Hogy vadludak húznak késő őszes este,
Étes gágogással esti szürkületbe.*

*Hogy van e világon öröm, kacaj, bánat
S hajadba meglátod az első ősz szálát.*

*Hogy mámoros esték, muzsikás hajváltak
Suhannak el tőled s jönnek a bánatok.*

*Nem fáj az, hogy egyszer beföd majd az este,
S a Halál csókot lop daloló szívedbe.*

Irtó: TÓTH MIKLÓS (Veszprém).

Hősök miséje a Bazilikában. Fényes és előkelő közönség jelenlétében folyt le november hó 3-án, csütörtökön a Szent István-bazilikában az az ünnepies rekvium, amelyet a Szociális Missziótársulat budapesti szervezete évenként rendez a világháboruban elhunyt hősi halottaink iránti kegyeletből. A főpapi rekviumet Hász István dr. táborigazdatiszárvezető celebrálta. A szentbeszédet Brisits Frigyes dr. ciszterci főgimnáziumi tanár mondotta. A súlyos gazdasági helyzetre való tekintettel idén mellőzték a koszorúk elhelyezését a Hősök Emlékművénel, ehelyett a megjelent közönség egy-egy szál virágot tett a Bazilika hajójában felállított katalokra, ahonnan a Szociális Missziótársulat nővérei vitték el részint a Hősök Emlékművére, részint a hősök sírjaira.

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége 1931. évi jelentése részletes és átfogó beszámolót nyújt arról a sokrétű és közérdekű munkáról, amelyet a Szövetség az elmúlt évben kifejtett. Az évi jelentés, amelynek bevezetőjeként Kunz Ödön dr. egyetemi tanár, ügyvezető-alelnök mélyenszántó tanulmánya foglalja össze az elmúlt esztendő közgazdasági és szövetkezeti eseményeit, ismerteti a Szövetségnek a szövetkezeti érdekek védelme, a szövetkezeti oktatás és továbbképzés, a szövetkezeti termelés és értékesítés ügyének előbbvitel, a magyar szövetkezetek nemzetközi kapcsolatainak a kiépítése érdekében végzett tevékenységét, a Szövetség különböző szakosztályainak a működését s a szövetkezeteket érdeklő 1931. évi jogalkotásokat. A gazdag tartalmu évi jelentésből meggyőzően bontakozik ki annak az általános közgazdasági vonatkozásaiban is nagyarányu munkásságnak a képe, amelyet a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége az elmúlt esztendőben végzett.

Két heti házasság után öngyilkos lett egy házaspár. Megrendítő kettős öngyilkosság történt november hó 2-ára virradó éjszaka Budapesten, az Üllői-ut 11. számú ház egyszobás garzon lakásában. Okt. 20-án költözött a lakásba Vajay Endre dr. 36 éves OTI segédtitkár 28 éves feleségével, született Kazup Emmával, aki nővérével együtt az Üllői-ut 4. számú házban levő Stülmer-féle cukorkaboltot vezette. Vajay Endre dr. november hó elsején, kedden délután a házfelügyelőnél járt, kifizette a házbéret és barátságosan beszélgetett a házfelügyelővel, azután visszatért a lakásba. Másnap reggel megérkezett a bejáró takarítónőjük, csöngtetett, de nem kapott választ. Kis ideig az ajtóban várakozott s ekkor gázcsoportot érzett kiszivárogni a lakásból. Nyomban arra gondolt, hogy baleset történt. A házfelügyelőhöz sietett, aki rendőrt hívott és értesítette a mentőket. Kinyitották az ajtót s a fürdőszoba kövén holtan találták Vajay Endrét és feleségét. Éjszaka kinyitották a gázcsoport, a fűtéstől vezető gummicsőveket a szájukba vették és a kituduló gáz reggelre megölte őket. Több bucsulevelet hagytak hátra. Vajay Endre azt írta a rendőrségnek, idegösszeomlás miatt megy a halálba. Bucsulevelet írt a feleség is. Ebben azt írta, az uram nagyon ideges, öngyilkossági tervvel foglalkozik, nagyon szereti őt, nem tudná túlélni, inkább vele együtt megy a halálba.

Postgalambkiállítás. A Columbia Postagalamb Sport Egyesület fennállásának félszázados jubileumán győztesbemutató postagalambkiállítást rendez a magyar postagalambtenyésztők országos szövetségének székházában, Budapest, Aréna-ut 35/b. (Műcsarnok mögött). A kiállítás november 19-én, szombaton délelőtt 10 órakor nyílik meg. Bemutatásra kerülnek az 1932. évben a budapesti és vidéki csoportok által rendezett versenyek, így a Frankfurt—Budapest 850 kilométeres nagy jubiláris és az Aachen—Budapest 1050 kilométeres versenyek győztes és helyezett galambjai, valamint benépesített mozgókocsik- és járőrdukek, hírszolgálati felszerelések. November 20-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Hősök tereén történik a világháboruban diésőségesen szerepelt postagalambok ezer ivadékának kegyeleti feleresztése.

Csendes őszi estén . . .

*Csendes őszi estén, ha kerül az álom,
Rég letűnt szép idők, visszajöttél várom,
Egy járok a hársak alatt, mint egy kőbor szellem,
Tele van a szívem vágygyal, égő szerelemmel.*

*Egykor a mi várunk volt e kiesi folyó partja . . .
Karjainkat összefonva sétálgattunk rajta,
Mikor édes csókot adtál, úgy égett az ajkad,
Ki gondolta, hogy a föld is hazug teadtad.*

*Künn a hársak alatt most egyedül járok,
Lenge lépteidre, már hiába várok,
Nem esendül mellettem csengő kacagásod,
Most a hársak alatt, busan, sírva járok . . .*

*Künn a folyó partján, nem mint egykor régen,
Amikor az én csillagom ragyogott az égen . . .
Ott, ahol a hársak alatt virágokat szedtünk,
Ugy gondoltuk, úgy is hittük, egygyéjrt a lelkek.
Ott most az én bánatom van vadvirággal írva,
Ott borulok le a földre, felzokogva, sírva . . .*

Irtó: CSERNYÁK ISTVÁN (Kaposvár).

Öreg juhász.

**Gyűjtsünk új előfizetőket
a „Vasárnap” részére**

AZ UTOLSÓ CSOMÁD

R E G É N Y

32

IRTA: FÖLDES GÉZA

— Tehát ez az ember az oláhok kémje! — ütött a homlokára Balog János.

Az oláhok már benn voltak a magára hagyott Erdélyben. A szorosokon majdnem ellenállás nélkül jöhettek be, s amikor a mi vezérkarunk az álmából felébredt, a mi katonáink és a németek állották utjokat.

Itt az ipartelep biztonsága fölött a kis népfelkelő csapatjával Balog János örködött. Katonai feladata amolyan oldalvédő szerep volt.

Amikor az oláhokat a magyar vitézség kergette kifelé, ezek bizony — oláh szokás szerint — raboltak is, ahol erre alkalom kínálkozott. Ezt kellett voltaképpen Balog Jánosnak megakadályozni.

Az oláhok azonban igyekeztek kifelé a szorosokon át. Balog János az üldözött oláhokkal mindenütt párhuzamosan haladott a hegyek ormán. Sűrű ködben haladtak előre. A délre fekvő mély völgyből felhallatszott a gépfegyverek sűrű kattogása. A mi kis csapatunk azonban harc nélkül haladott előre a havas egyik fensíkja felé.

A menet élén a százados maga haladt. Utána mentek — a legtöbbször libasorban — emberei a sziklaösvényeken. A fensíket csak a hajnali órákban érték el.

Az idő ősze járt. Itt az erdélyi Kárpátokban az ős a leghájosabb évszak. Az erdő tisztásain most érik a málna, az áfonya, a szeder. Ez az éhes embernek étel, a szomszjasnak ital.

Itt a katonák jól kipihenték magukat s pár óra mulva ujult erővel várták a következő megpróbáltatásokat.

Lenn a völgyet még köd lepte. Ez az ellenség elvonulását is megnehezítette. Fenn a kis csapatnak nagyon könnyű őket háborgatni és a menekülésüket zavarni.

Balog százados, hogy magát biztosabban tájékoztassa, két megbízható és az erdőt alaposan ismerő emberét leküldötte, hogy a sziklák védelme alatt figyeljék meg az ellenség erejét.

A két kiküldött egy óra mulva tért vissza. Egy embert hoztak magukkal. Ennek a kezeit jól megszijázták, mert menekülni próbált. Aztán megmotoszták és ekkor kiderült, hogy közönséges áruló.

Az oláh főparancsnok adott neki igazoló levelet, hogy az oláh táborban akármikor szabadon járhaszon, kelhessen. Ez tehát írott bizonyíték, melynek alapján a százados öt szigorú őrizet alá helyezhette.

A csomádi havas nemsokára megtisztult az oláh betörőktől s az ipartelep új munkába foghatott. A menekültek is haza mehettek és Balog János százados hozzáfoghatott az árulóval való leszámolóshoz. Ez az áruló pedig senki más, mint Rónay Béla.

A százados ezt bármilyen nehéznek találta, tovább nem halaszthatta, mert a „pap házán sem állhat örökké az a gólyafészek“.

XVIII.

Legjobb az egyenes ut.

Balog János napokon át törte a fejét, hogy Csomád urat miképpen világosítsa fel arról, hogy környezetében kik élnek? Szeretett kikre pazarolja?

Ezekre a kérdésekre akárhogy törte a fejét, feleletet nem tudott találni.

— Ej, legjobb az egyenes ut, — állapította meg végre.

Csomád László abban a tudatban, hogy végre megtalálta a boldogságot, már egészen beleélte magát. Ha néha-néha mégis eszébe jutott a múlt s a leányával szemben mutatott szigorúsága, holmi lelki-furdalás felét érzett. Ilyenkor rendesen bement a Ráki szobájába és ott annyira-mennyire lecsillapodott.

Olyan jól esett a szívének, ha ott egy-egy irását, ruhadarabját a kezébe vette. Ezeket úgy elsimogatta, mint hajdan a kis leánya puha haját.

S valahányszor elgondolkozott a multon, lelkéből mindig feltört egy mély sóhaj:

— Miért olyan konok, erőszakos valamennyi Csomád? Miért nem adott az Isten ezekbe a lelkekbe egy kis engedékenységet is? Istenem, mennyivel tökéletesebb lett volna mindnyájunk boldogsága!

Hiába kérdezte. Ezekre a kérdésekre feleletet sohasem kapott. De amikor innen kijött, valami mindig megnyugtatta. Talán a remény, hogy Ráki egyszer mégis csak hazajő.

Azt talán ő maga sem tudná megmondani, hogy ebben a percben miért gondolt éppen Rónayra? Talán azért, mert rég nem látta. Meglehet, de az is igaz, hogy nem is kívánta. Most mégis azon tündök, hol járhat? Miért is jött ide tulajdonképpen?

Mikor a Ráki szobájából kilépett, ezek a gondolatok motoszkáltak a fejében. Nagy öröme azonban az ebédlöben ott találta Balog Jánost. Ez az ember egészen a szívéhez nőtt. Szerette, tisztelte. Megbecsülte benne a kifogástalan gavallér katonát és a jószívű igaz embert. Azt érezte, ha itt hagyná, mennyire hiányozna neki.

Ezzel szemben meg kell állapítanunk azt is, hogy Balog János is így érzett Csomád ur irányában, de azért még mindig volt valami, ami őt ebben a helyzetében bizonyos tartózkodásra kényszerítette. Még mindig nem találta az időt elég alkalmasnak arra, hogy a Ráki szive vágyát felfedezze előtte.

Egyelőre Rónayt kell leleplezni előtte. Ez aztán megmutatja a további teendőket.

Balog Jánosnak a dolga nagyon megkönnyebbült azzal, hogy ma Csomád ur kezdett Rónayról beszélni. Azt kérdezte:

— Mit tud Rónayról?

— Rónayról? — volt valami meglepetésféle is ebben a visszakérdezésben.

— Persze, Rónayról. Már elmúlt egy hete, hogy nem láttam.

— Édes jó házigazdám, megengedi-e, hogy én most egy kissé a rendesnél bizalmasabb is lehessenek?

— Furcsa kérdés. Hát eddig nem voltunk elég bizalmasok?

— Szívesen ismerem el, hogy mindig azok voltunk és azt is hiszem, hogy ezután is azok maradunk.

— No?

— Ezt én csak azért kérdeztem, mert aligha lesz kellemes, amiről beszélni fogok.

— Hogy értem ezt?

— Röviden felelek. Rónay jelenleg az én foglyom.

— Mit beszél? Rónay a foglya?

— Az. De azt is meg kell mondanom, Rónay már nem Rónay.

— Hát mi?

— Az ő igazi neve Tódor. Ő egy elvetemült oláh. De viselt ő már más neveket is, amint a körülmények hozták magukkal. Én a többek között báró Kékvizy Béla néven ismertem meg.

Csomád ur egészen elsápadt és úgy kérdezte:

— Hogy beszélhet ilyen? Ő a feleségem fivére... vagy talán... Nem, nem... ez lehetetlen.

Balog János kezét a Csomád ur vállára tette és az ő becsületes tekintetével a szemébe nézett.

— Sajnálom, jó ember... Az ember lelke sokszor a legszebb ábrándokkal van tele. Ilyenkor mindent rózsás színben lát. Voltaképpen igaza is van... A legtöbbször egy kicsi hazugság elég arra, hogy a boldogság képzelt várát felépítsük rája. És aztán rózsás színben áll előttünk az egész világ.

Csomád ur a századosba fogódzott, hogy el ne essék. Ráemlékezett, hogy amikor Rónay idejött, Kati milyen zavartan magyarázta ki magát. Már akkor furcsának találta, hogy ez az ember neki a fivére. És most ime, egy idegen, egy teljesen kifogástalan, becsületes ember készül valami nagyot, valami szörnyűt mondani.

— Hogy érti ezt? — kérdi majdnem remegve.

— A magyarázatra később is ráérünk. Most egyelőre azt kell elmondanom, hogy Rónay, vagyis Tódor miért a foglyom?

— Hát miért? Mondja hamar!

— Ez egy oláh kém.

— Oláh kém?

Aztán a százados elmondott mindent. Csomád ur teljesen levere hallgatta s csak úgy dadogva merte megkérdezni:

— És Kati?

— Ennek nem fivére.

— Nem fivére?... Hát akkor mije?...

Csomád ur lerogyott egy székre és bambán bámult maga elé.

Napok teltek el. Csomád László mint egy élőhalott ült a szobájában. Kati sokszor megpróbálta életet önteni belé. Suttogott a fülébe édes, szerelmes szöveget. Babusgatta, cirógatta.

Csomád ur mindenkor undorral fordult el tőle.

Katiban is megszólalt valami. Talán a lelkiismeret. A Rónay eltűnése neki is feltűnt, de róla kérdezősködni nem mert.

Balog János azonban gondoskodott arról, hogy a történekből Kati is megtudjon valamit.

Nem kellett sokáig várakozni. Egy sétája alkalmával éppen szembe találkozott Katival. Kati ki akarta kerülni, de a százados tolakodó módon állta útját.

— Hová siet, Kékvizy báróné? — és a hervadó szépségnek a szeme közé mosolygott.

Kati, mintha villámcsapás érte volna, kissé meghátrált.

— Mit beszél?! — kérdi sértődötten amint nyugalmat erőszakolhatott magára.

— Hát a régi szép napokat egészen elfeledte a báróné?

— Miféle régi dolgokat?

— Ugy kérdezi, mintha azokról a cigányprimás már semmit sem tudna.

— Kicsoda maga?

— Ej, ej. Hát nem ismer? Ugy elfelejtette, mikor én magának muzsikáltam?

— Nekem?

— Magának bizony, de én erről csak most beszélhetek, mert maga akkor bucsu nélkül hagyott Monte Carloban.

— Hallgasson, hallgasson, az Istenért! — és Kati egy kerti padra ájultan rogyott le.

A százados éppen nem érezte a kötelességet, hogy segítségére siessen. Otthagya.

(Folytatjuk.)

Gyilkosság Csepelen. A budapesti főkapitányság büntügyi osztálya október hó 30-ika óta rejtélyes gyilkosság ügyében folytat nyomozást. *Csepelen*, az Erdősor végén elterülő bolgárkertészet egyik telepén szobakonyhás házban lakott *Todorov* György bolgár kertész magyar származású feleségével, született *Gaurdiantszki* Ilonával. Náluk lakott *Todorov* társa, *Vlasznik* István kertész és a kocsisuk, *Fekete* János is. *Todorov* és *Vlasznik* előtte való napon egy kocsirakomány zöldséggel piacra indultak. *Fekete* János hajtotta a lovakat. A házban egyedül maradt *Todorovné*. A rakomány egy részét lerakták a csepeli piacon és *Vlasznik* ott maradt, *Todorov* pedig a kocsisal *Kőhánnyára* hajtott. Ugy állapodtak meg, hogy másnap, vasárnap *Todorov* piac után keresztülhajt *Csepelen*, felveszi *Vlasznikot* és együtt mennek haza. Vasárnap délelőtt tizenkét óra tájban érkezett a kocsi *Csepelre*. *Vlasznik* felszállt és elindultak hazafelé. *Csepel* határában *Vlasznik* otthagya a kocsi azzal, hogy *egyenesen a földre megy dolgozni*. *Todorov*, mikor hazaérkezett, a lakásban *véreben fekvő, holtan találta feleségét*. Rövidesen megérkezett a rendőri bizottság és hozzáfogott a vizsgálathoz. Megállapították, hogy *Todorov* *revolverrel és fejszével ölték meg*. A tettes fejszével leütötte az asszonyt, azután *Frommer-pisztolyból* rálőtt. A fejszét megtalálták, de a revolverre nem akadtak rá. A lakásból semmiféle értéktárgy nem hiányzott, tehát nem rablógyilkosság történt, hanem *valószínűleg bosszúból ölték meg a fiatal asszonyt*. A rendőrség *Vlasznik* Istvánt gyanúsítja *Todorov* Györgyné meggyilkolásával és a gyilkosság büntetnének gyanúja miatt előzetes letartóztatásba helyezte *Vlasznikot*, aki mindvégig állhatatosan tagadott és kijelentette, semmi köze a gyilkossághoz.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak 1932. évi november hó 7-én.)

GABONATÖZSDE

KÉSZÁRUPIAC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik Budapesten.

Búza: tiszai 76 kg-os 12.20—12.90, 77 kg-os 12.40—13.15, 78-as 12.55—13.25, 79-es 12.75—13.40, 80-as 12.80—13.55; felsőtiszai 76 kg-os 11.70—11.90, 77-es 11.85—12.05, 78-as 12.00—12.20, 79-es 12.15—12.35, 80-as 12.25—12.40; járszági 76 kg-os 11.80—12.05, 77-es 11.95—12.20, 78-as 12.10—12.35, 79-es 12.25—12.50, 80-as 12.35—12.60; fejmérgevei és dunántúli 76 kg-os 11.70—11.90, 77-es 11.90—12.05, 78-as 12.05—12.20, 79-es 12.20—12.35, 80-as 12.30—12.50; pestvidéki és bácskai 76 kg-os 11.65—11.85, 77-es 11.65—11.85, 78-as 11.85—12.00, 79-es 12.15—12.30, 80-as 12.25—12.45. — **Rozs** pestvidéki 6.70—6.80, egyéb 6.75—6.85; **árpa** tak. I. 10.00—10.10, II. 9.75—9.90; **sörárpa** felv. 11.00—13.75, egyéb 10.50—11.50; **zab** I. 10.00—10.20, II. 9.70—9.80; **tenyéri**, tiszai és egyéb 6.90—7.00; **korpa** 7.15—7.25; **8-as liszt** 10.40—10.60; **repe** 25—25.75; **köles** vörös 7.75—8; **lucerna** 120—135; **löhère** 78—85; **szőszös búkköny** 18—20; **muharmag** 11—12; **lenmag** I. 27.5—28, II. 25.5—26; **tökmag** I. 17.5—18.5, II. 16.5—17.5; **napraforgó**, fehér 17—18, vegyes 12.7—13; **kék mák** 123—128; **borsó**, Viktória 16—17.5, **express** 19—22, **ősz** 13—13.5; **lencse**, kisszemű 24—28, nagyszemű 30—38; **bab**: vól. gyöngy 13.5—14.5, szokvány 10.75—11, tarka 11—12, barna 12.5—13.5, fűrj gömbölyű 20—21, hosszú 19—20 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Búza márciusra 12.71—12.72, májusra 13.05—13.06. Rozs márciusra 7.84—7.86. Tengeri májusra 8.47—8.48 pengő métermázsánként.

A készárupiac és határidőpiai gabonaárát boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt. jelentése): Löhéremag ára az utolsó hét folyamán is lényegesen csökkent, ez a külföldi árakhoz viszonyítva, tulajdonképpen nem is jutott még a belföldön teljesen kifejezésre. Ugy a németországi, mint az erdélyi jegyzések rövid idő leforgása alatt kb. 3 dollárral csökkentek, ami átszámítva 17 pengőnek felel meg. Ezzel szemben a belföldi árak alacsonyabb jegyzése a fenti lanyhulásnak csaknem egészen kétharmad részében jutott kifejezésre. Lucernamag ára viszont nagyon emelkedett, a készletek erősen lepadtak, különösen jóminőségű áru iránt mutatkozik élelmebb érdeklődés. **Balticum** változatlan árak mellett keresett, a tételek azonban túlnyomólag erősen pimplinellások, ezeknek ára megfelelően alacsonyabb. **Muharmag** iránt ugy külföldön is élelmebb érdeklődés, áru némileg emelkedett. Ugyanaz áll **fehér kölesre**; a készletek főleg egészséges áruban már igen csekélyek. **Vörös kölesben** nagy a kínálat, csak vonatottan alacsony árak mellett talál elhelyezésre. **A budapesti ár- és értéktözsde hivatalos jegyzései nyersáruért 100 kilónként budapesti paritásban:** lucerna 120—130, löhère 78—82, szőszös búkköny 18—20, lenmag, kisszemű, 25.50—26, nagyszemű 27.50—28, napraforgó, fehér, 17—18, tarka 11.75—11.85, kék mák 126—130 pengő.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 8.75, borsóhéj 9, borsókorpa 9.50, buzakonkoly 8.50, konkolydara 9.50, lenmagpogácsa 17, napraforgópogácsa 15, repecpogácsa 10.50, rozskonkoly 8, rozskorpa 7.75, rozscsics 7, rozstakarmányliszt 10.50, szőzabab-pogácsaliszt nagyban 23, szőzabab-pogácsaliszt kicsinyben 26, tökmagpogácsa 19 pengő métermázsánként.

Burgonya. Árak készpénzben, 100 kg-kint, budapesti paritásban értendők és magyar, átlagminőségű, azonnal szállítandó árura vonatkoznak. Wohltmann 4.50—4.70, Krüger 4.40—4.60, Ella 4.80—5, nyári róza 9.50—10.50, ősz róza 6.50—7.50 pengő, valamennyi étkezési minőség.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 5—6, másodrendű, csomagolásra 3—4.90, harmadrendű, csomagolásra 4—5.50, sarjuszéna 6.50—7.50, takarmányrépa 3.80, alomszalma, elsőrendű 4.20—4.50, másodrendű 3—3.50, zsupszalma 6 pengő métermázsánként, zsupszalma, 1 kéve 30 fillér.

Cirokszakál takarószalma átlagárban 10—12, bélésszalma átlagárban 6—8 pengő métermázsánként.

Cirokmag 4—4.50 pengő métermázsánként.

Borjувásár. Élő borjú, belföldi szopós: elsőrendű 0.68—0.76, másodrendű 0.60—0.66, harmadrendű 0.50—0.54 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 0.44—0.48, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 0.44—0.48, másféléves üszök 0.40—0.45, másféléves tinók 0.35—0.40 pengő kilogrammonként, élőszuliban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kispogás ürök, páronként 100 kg, vagy azon felüli szuliban 40—45 fillér, prima hizott bárányok páronként 75—80 kg súly között 40—50 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-ítatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Vágómarhávájár. Bika legjobb 54, közep 42—44, gyenge 35, tehén közep 42, gyenge 24—33, növendék 30—40, csontozni való 18—20 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű 81—92, közep 96—112, nehéz 114—118, keresztelt 100 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 0.32, lefölözött tej 0.10, tejszín 1.80—2.20, tejfel 1.20—2 pengő literenként, centrifugált vaj kicsinyben 2.80—3.20, nagyban 2.40—2.80, szedett vaj kicsinyben 2.40—2.80, tehénturó kicsinyben 0.70—1, nagyban 0.40—0.70, juhturó kicsinyben 2—2.80, nagyban 1.40—1.70, juhsajt kicsinyben 1.80—2.20, trappista kicsinyben 1.80—2.60, nagyban 1.50—1.90, emmentáli sajt kicsinyben 2.80—3.60 pengő kilogrammonként.

Vad. Szarvascomb kilogrammja 1.60—2, **őz** 2.80—3, vaddisznócomb 1.40—2.30, nyul bőrbén, 2—4, fácán 2—4, fogoly 0.80—1.50 pengő darabonként.

Halpiac. Ponty élő, kicsinyben, nagyság szerint 1—2.40, harsca kicsinyben, nagyság szerint 2.40—4 pengő kilogrammonként.

Zöldség. Sárgarépa 9—18, petrezselyem 12—20, zeller 36—40, kalarábé 16—20, karfiol 20—50, vöröshagyma 10—14, fokhagyma 40—80, cékla 10—20, fejeskáposzta 6—12, kelkáposzta 6—12, vöröskáposzta 12—24 fillér kilogrammonként, fejessaláta 2—10 fillér darabonként, torna 50—160, burgonya, ősz róza 12—14, nyári róza 14—18, kifli 18—28, champignon gomba 14—24, fekete retek 6—16, zöldpaprika 12—28, tök főző 12—24, paradicsom 18—40, vajbáb 50—140, zöldborsó 60—120 fillér kilogrammonként, zöldtengeri csövenként 5—7, sóska 26—40, paraj 36—60 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. Alma 0.24—1.40, birsalma 0.20—0.70, körte 0.48—1.80, szilva 0.40—1.20, őszibarack 0.80—2.40, napolya 0.70—1.60, szőlő 0.20—1.20, dió 0.80—1.50, gesztenye 0.40—1, mandula 0.60—0.80 pengő kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Csévespaprika füzérenként 0.70—1.10, édesnemes paprika 0.80—1.15, felédes paprika 0.55—0.60, elsőrendű paprika 0.40—0.50, másodrendű paprika 0.30—0.35, harmadrendű paprika 0.25—0.30 pengő kg-ként. — **Katolcsán:** Füzérpaprika 0.25—0.30, édesnemes paprika 0.85—0.90, rózspaprika 0.35—0.45, másodrendű paprika 0.18—0.25, harmadrendű paprika 0.10—0.15 pengő kilogrammonként.

Borpiac. A szüret majdnem mindenütt véget ért. A mennyiségi eredmény még nem lehet megbíráltni, de mindenesetre nagyon különböző, mert vannak termelőhelyek, ahol a múlt évi termésnek a felét sem érték el, van sok vidék, ahol a múlt évvel szemben 30—40 százalékkal kevesebb termést, de például Zalamegyében az eredmény — különösen a Noha-szőlőkben — még nagyobb, mint a múlt évi és Baranyában is jó átlagtermés lett. A boreladások csak lassan indulnak. Jelenleg kis szünet van, mert az uborka legnagyobb részét még nem lehet megbíráltni. Az árak változnak. Falusi borokért 1.10—1.40 pengő, urasági tételéért 1.50—1.60 pengőtől felfelé kérnek Mallingand- és hektoliterfokontként, sepről együtt, ab termelőhely.

Szesz és szeszszelők. Az Országos Szeszértékesítő Rt. legutóbb tartott végrehajtóbizottsági ülésen az összes szeszkatégoriák változatlan jegyzését határozta el. Finomított szesz detailban Budapest, 5 hl vételnél 170 pengő, 3 hl vételnél 174 pengő, 2 hl vételnél 178 pengő kelt el adók nélkül, forgalmi adó felszámításával. **Gyümölcs-pálinka:** törkőyi nagyobb tételnél 2.65—2.80 pengő, szivórium 3.70—3.80 pengő, 6 nyári szilva 4.30 pengő, 6 kék áru 5 pengő kelt el 10,000 literfokontként + forgalmi adó. Seprőpálinka 2.90 pengő, eperpálinka 3 pengő kisebb tételekben volt ajánlva.

Fapiac. Fenyőfában az árubeszerzés nehézségei enyhültek. Az árak némi emelkedést mutatnak. — **Tuzifában** az üzlet az enyhe időjárás miatt nem tud kialakulni. A kínálat megerősödése az árak gyengülésére vezetett. Belföldi búkkhasáb 290—295, cserhasáb 235—245, gyertyánhasáb 270—275, akáclhasáb, 1 éves 275—280, friss 235—240 pengő vagyonként budapesti paritásban. — **Lombfában** nincs kereslet, az árak rendkívül nyomottak.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1932. évi november hó 7-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 18.80 (19.20), dollár 5.70½ (5.73½), hollandi forint 2.29 (2.30), német márka 1.37 (1.36), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** Cseh korona 16.91 (17.01), szerb dinár 7.30 (7.60), francia frank 22.30 (22.50), lengyel zloty 63.95 (64.45), román leu 3.40 (3.44), olasz lira 29.90 (30.20) fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.